Sayı – 13

Harp Mecmuası

Yıl – 1

Teşrinievvel 1332 **Fiyatı: 1 kuruş** **Muharrem 1335**

İdârehâne: İstanbul – Cağaloğlu
Kapalıfurun Sokağı numro 6
(Telefon 1854)

On beş günde bir çıkar asker ve
muharebeden bahs eder risale-i musavvere

İstanbul ve vilayât için posta
ücreti de dahil olduğu halde bir
yıllık iştirak bedeli **25** kuruş

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Tuhfe-i Zafer

Muzaffer Osmanlı ordusunun kıymetli hatıra-i şehametine ithafen Almanya İmparatoru haşmetlü İkinci Wilhelm hazretleri tarafından Gazi Başkumandan-ı akdes ve halife-i zî-şânımız hazretlerine hediye buyrulan müşirlik asasıyla murassa‘ kılınç

Kılınçdaki yazı: "Almanya İmparatoru haşmetlü İkinci Wilhelm Hazretleri tarafından müttefiki olan Osmanlı padişahı şevketlü Gazi Sultan Mehmed Reşad Han-ı hamis hazretlerine harb-i umûmî yadigarı olmak üzre ihdâ edilmişdir."

Harp Mecmuası

Teşrinievvel 1332
Muharrem 1335

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

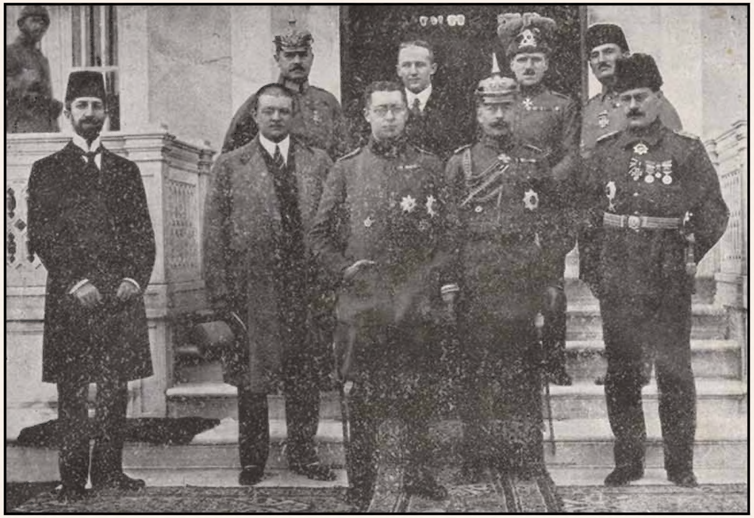

Ortada: Prens Waldemar fon Proysen Hazretleri, solunda; Almanya İmparatoru hazretlerinin seryaveri ferik Fon Helyus, Mihmandar Mirliva Abdülkerim Paşa hazretleri, sağında; Almanya sefareti maslahatgüzarı Her Fon Radoviç, Teşrifat-ı umumiye müdür muavini Fuad Safvet Bey, arkada; (sağdan) Harbiye nezareti kalem-i mahsusuna memur Binbaşı Ali Vasfi Bey, Almanya karargah-ı umumîsinde taraf-ı hazret-i padişahîden askerî murahhas yaverandan ferik Zeki Paşa hazretlerinin yaveri Yüzbaşı Simit, Almanya sefareti tercümanı, Prens Waldemar hazretlerinin yaveri Yüzbaşı Fon Stetman.

MACAR KIZINA

Ey güzel kız, sen benim hemşireme benziyorsun,
Onun gibi bülbül seslerde şakıyor, ormanın
Burada bir ak güvercin edasıyla geziyorsun.
Onun gibi vuruyor, Tuna'lara gümüş aksin.

Size iki Türk kızı bir armağan yolladılar;
Onlar bunu işlemiş, saçlarının sırmasıyla,
Bak, iki dağ ardında iki Altay geyiği var;
Bunlar hasret çekiyor, iki kardaş sevdasıyla.
Gidiyorum, dönmezsem sorun Karpat rüzgârına;
Sorun beni, göklerde uçan kartal kuşlarına;

Haber alın, süngümle yatacağım o ünlü yeri.
Mezarımda söyleyin yurt ve hicran türküleri,
Zîrâ ben de sevgilin gibi asil Turanlıyım;
İstanbul'da bir güzel, yosma kıza nişanlıyım!...

Mehmed Emin

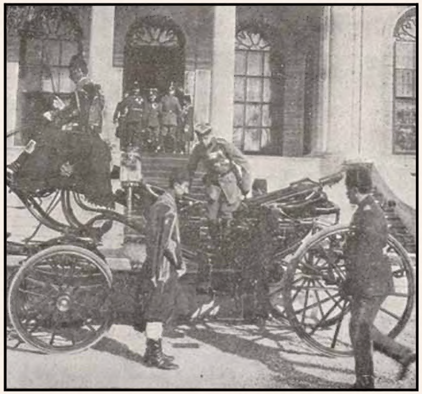

Prens Waldemar hazretlerinin Saray-ı hümayundan avdeti

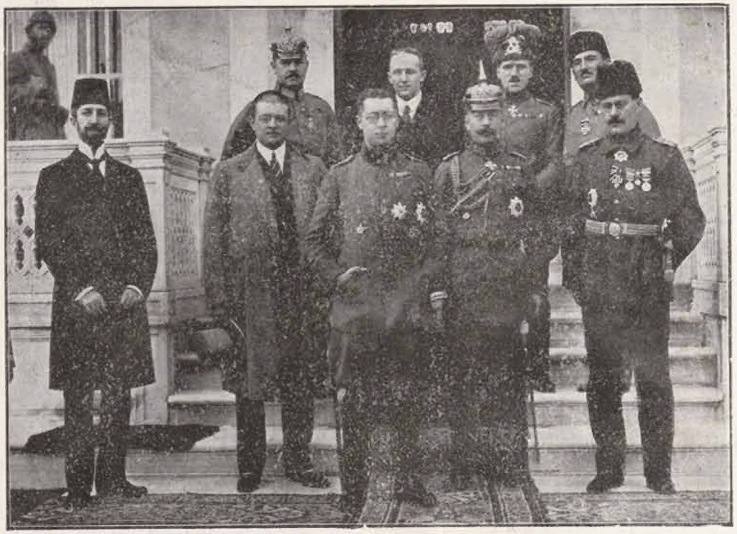

اورته‌ده : پرنس والده‌مار فون پروسن حضرتلری ، صولنده : آلمانیا ایمپراطوری حضرتلرینڭ سر یاوری فریق فون هه‌لیوس ، مهماندار میرلوا عبدالکریم پاشا حضرتلری ، صاغنده : آلمانیا سفارتی مصلحتگذاری هر فون رادوویچ ، تشریفات عمومیه مدیر معاونی فؤاد صفوت بك ، آرقه‌ده : (صاغدن) حربیه نظارتی قلم مخصوصنه مأمور بیكباشی علی وصفی بك ، آلمانیا قرارگاه عمومیسنده طرف حضرت پادشاهیدن عسکری مرخص یاورلردن فریق ذکی پاشا حضرتلرینڭ یاوری یوزباشی شمیت ، آلمانیا سفارتی ترجمانی ، پرنس والده‌مار حضرتلرینڭ یاوری یوزباشی فون سته‌تمان .

ماجار قیزینه

ای گوزل قیز، سن بنم همشیره‌مه بڭزه‌یورسڭ ؛
اونڭ کبی بلبل سسلرده شاقیور، اورمانڭ ،
بوراده بر آق گوگرجین اداسیله گزییورسڭ ؛
اونڭ کبی دوروبور ، طونه‌لره گموش عکسڭ .

سزه ایکی تورك قیزی بر آرمغان یوللادیلر ؛
اونلر بونی ایشله‌مش، صاچلرینڭ صیرماسیله .
باق، ایکی طاغ آردنده ایکی آلتای گیکی وار ؛
بونلر حسرت چکیور ، ایکی قارداش سوداسیله .
گیدییورم، دونمزسه‌م صورڭ قارپات روزگارینه ؛
صورڭ بنی، گوكلرده اوچان قارتال قوشلرینه ؛

خبر آلڭ، سونگوم‌له یاتاجغم او اوڭلو یری ؛
مزارمده سویله‌یڭ، یورت و هجران توركولری .
زیرا بن ده سوگیلڭ کبی اصیل تورانلی‌یم ؛
استانبولده بر گوزل، یوصما قیزه نشانلی‌یم !..

محمد امین

پرنس والده‌مار حضرتلرینڭ سرای همایوندن عودتی

Sen bir zaman hıyânete kurban oldun burada
Fakat bugün önümüzde diz çöküyor alçaklar!
Beldeleri harap olmuş bu ateşli burada!
Kalbimizde onlar için aman bilmez bir kin var!

Beylerbeyi 28 Ağustos 1332

Yusuf Ziya

DOBRUCA'DAKİ TÜRK ASKERİNE

Dört çevreyi dolaşıyor yıldırımdan süngümüz!
Zabt olunmaz bir sel gibi her taraftan aşarız!
Yoldaşımız için hayat, düşman için yolumuz!
Bir kasırga bulutuyuz, gürleyerek taşarız!

Ey üç günde bozgun verip Dobruca'dan kaçanlar!
Arkanızdan yetişiyor bir fırtına bulutu!

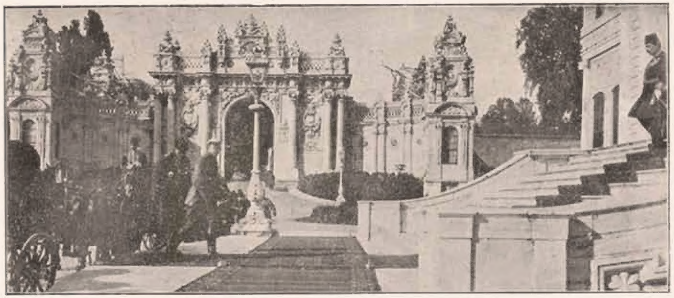

Almanya İmparatoru tarafından Gazi-i muzaffer sevgili padişahımıza tuhfe-i zafer olarak gönderilen kılıncı takdime tavassut eden Prens Waldemar hazretleri Dolmabahçe saray-ı hümayunı medhalinde

Prens Waldemar hazretleri merasim dairesine girerken

Alkışlasın firâr eden ordunuzu hep çanlar
Tarihlerde açılıyor isminizin tabutu!...

Ey asılsız türediler! Karşınızda parlayan
Süngülerde milletimin affetmeyen kini var!
Alev saçan bayrağımın huzurunda titre, yan!
Hakk'a tapan kalbimizde gâlip olmak dini var!

Güzel Tuna!... Ey buradan abdest alan yiğitler!
Türk askeri silah çatdı yine eski vatanda!
Ey vaktiyle bu illerde kılıç çalan şehitler
Öcünüzü bırakmadık o asırlık düşmanda!

دوبریجه‌ده‌كی تورك عسكرینه

دورت چوره‌یی دولاشیور ییلدیرمدن سونكومز !
ضبط اولونماز بر سیل كبی هر طرفدن آشارز !
یولداشمز ایچین حیات ، دوشمان ایچین یولومز !
بر قاصیرغه بولوطی‌یز ، كورله‌یه‌رك طاشارز !

آی اوچ كونده بوزغون وروب دوبریجه‌دن قاچانلر !
آرقا كزدن یتیشیور بر فیرطینه بولوطی !

سن بر زمان خیانته قوربان اولدك بوراده
فقط بوكون اوكمزده دیز چوكیور الچاقلر !
بلده‌لری خراب اولمش بو آتشلی بوراده !
قلبمزده اونلر ایچین آمان بیلمز بر كین وار !..

بكلربكی ، ٢٨ اغستوس ١٣٣٢

یوسف ضیا

آلمانیا امپراطوری طرفندن غازی مظفر سوكیلی پادشاهمزه تحفهٔ ظفر اولارق كوندریلن قلیجی تقدیمه توسط ایدن پرنس والدمار حضرتلری دولمه باغچه سرای همایونی مدخلنده

پرنس والدمار حضرتلری مراسم دائره‌سنه كیررکن

آلقیشلاسین فرار ایدن اوردوكزی هپ چاكلر
تاریخلرده آچیلیور اسمكزك تابوتی !..

آی اصلسز توره‌دیلر ! قارشیكزده پارلایان
سونكولرده ملتمك عفو ایتمه‌ین كینی وار !
آلو ساچان بایراغمك حضورنده تیتره ، یان !
حقه طاپان قلبمزده غالب اولمق دینی وار !

كوزل طونه !.. آی بورادن آبدست آلان ییكیتلر !
تورك عسكری سلاح چاتدی ینه اسكی وطنده !
آی وقتیله بو ایللرده قلیچ چالان شهیدلر
اوچكزی براقمادق او عصرلق دوشمانده !

GALİÇYA'DAKİ ŞANLI OSMANLI ASKERLERİNE

Kahraman ecdâdının şanlı zaferler ihraz ettiği ülkelere yine geldik. Buraları senin için pek ulvî besâlet menkabeleriyle dolu bir yerdir.

Cesur kardeşlerimiz vatanımızın gönül açıcı hudutlarını Çanakkale'de, Kafkasya'da, Mısır'da, Basra Körfezi sahillerinde, İran hudutlarında, ezelî düşmanlarımıza karşı kanlar dökerek, canlar feda ederek nasıl ki müdafaa ediyorlarsa, sen de burada bir zamanlar atalarımızın Moskoflara en kat'î darbeler vurdukları şan meydanlarında cesur silah arkadaşlarınla beraber dilîrâne hücumlar edecek, vatanını buradan müdafaa edeceksin. Bilirim ki, vatan düşmanlarına vurulacak darbe için her yer birdir. Düşmanı ister hududumuzun bir köşesinde, ister dünyanın öbür ucunda ezmek bizim için dâimâ şanlı bir zafer teşkil eder. Harpten gaye hasmın kahr ü tedmiridir. Sen vatandan uzakta; fakat vatanının tarihine en yakın bir yerde şanlı mazinin içinde harp ediyorsun. Bu gün gaddar düşmanlarına karşı çarpıştığın yerler, Türk'ün zaferine, Türk'ün hamâsetine, Türk'ün besâletine, yabancı yerler değildir. Buralar bir zamanlar senin eczâ-yı vatanından madûd idi. Cephenin fersahlarla mesâfe uzağında bugün Moskoflar elinde inleyen Çehrin, Hotin gibi yerler, Turla, Aksu ve Özi suları Osmanlı hamâsetine asırlarca makes olmuş mahallerdir. Buraların geniş ufuklarını dinlediğin zaman, oralarda eski Osmanlıların kılıç şakırtılarını, top gürültülerini, at oynatışlarını mübeccel bir aks-i sadâ-yı zafer gibi işiteceksin. Ah! Bilsen o ne günlerdi! Hududumuz Lehistan içlerine, Rusya bozkırlarına kadar devam ediyordu. Kırım Hanları'nın cesur süvarileri ordumuzun en mühim rükünlerinden birini teşkil eyliyordu. Ukranya, Podolya hep hududumuzun dahilinde idi. Avrupa'da Osmanlı silahından başka bir silahın sesi işitilmiyordu. Bugün karşında Macar kardeşlerimize karşı hücum eden Moskof askerleri o zamanlar atalarının ufak bir taarruzu karşısında Moskova'ya doğru kaçıyordu. Türk nâmı kalplerinde silinmez bir korku bırakmıştı. En zâlim çarları bile sevgili hakanımızın idarelerini hürmetle kabul ediyor, Türk padişahının emrine esirler gibi boyun eğiyordu.

İşte bütün bu itaatleri temin eden, Osmanlı şerefi, Osmanlı satveti, Osmanlı silahı idi. O zamanlar dünyanın en kuvvetli, en büyük devletlerine karşı muzaffer olan ordumuz Moskoflara karşı en ufak devletlerle, en bozuk askerlerle harp eder gibi muzafferiyete katiyen emin olarak harbe girişirdi. Bu harpler devletimiz için arazi feth etmek, şan kazanmak için yapılmazdı. Vahşi Moskoflara bir te'dib sillesi vurmak için icrâ edilirdi. Çünkü ordumuzun bütün mevcudiyeti şan ve zafer âbideleri üzerine te'sis etmişti. Ordumuzun tarihi zaferle dolu idi. Bugün geçtiğin yollardan o zamanlar kahraman ordumuzun şanlı kumandanları, fedakâr paşalarımız, cesur askerlerimiz tabl ve kûs âvâzeleriyle geçerler, düşmana karşı şenliğe gider gibi beşûşâne yürürlerdi. Bu yollar Genç Osman gibi cidden fedakâr, vatanını sever kahraman padişahlar, Fazıl Ahmet Paşa gibi ilmiyle kemaliyle nâm almış serdarlar gördü. İkinci Sultan Osman'ın bu taraflarda yaptığı seferler kahramanlığa nümûne olacak derecede parlaktı. Bu gazâlar esnasında kuşatılan kaleler, askerlerimizin pek cesûrâne hücumları karşısında titrerdi. Türk askeri hiçbir mâniadan yılmazdı. Düşmanın en müthiş âteşlerine karşı fedakarâne yürür, düşman siperlerine

İkinci Ordu Kumandanı Birinci Ferik İzzet Paşa hazretleriyle karargâhı maiyyeti

غالیچیاده‌کی شانلی عثمانلی عسکرلرینه

قهرمان اجدادیکك شانلی ظفرلر احراز ایتدیکی اولکه‌لره ینه کلدك . بورالری سنك ایچون پك علوی بسالت منقبه‌لریله طولو بر یردر . جسور قارده‌شلریمز وطنمزك کوکل آچیجی حدودلرینی چاناق قلعه‌ده، قافقاسیاده ، مصرده ، بصره کورفزی ساحللرنده ، ایران حدودلرنده ازلی دشمنلریمزه قارشی قانلر دوکه‌رك ، جانلر فدا ایدرك ناصلکه مدافعه ایدییورلرسه ، سن‌ده بوراده ، بر زمانلر ، آتالریمزك موسقوفلره اك قطعی ضربه‌لر اورديقلری شان‌میدانلرنده جسور سلاح آرقداشلرکله برابر دلیرانه هجوملر ایده‌جك، وطنکی بورادن مدافعه ایده‌جکسك . بیلیرسك‌که، وطن‌دشمنلرینه‌اوروله‌جق ضربه ایچون هر یر بردر . دشمنی ایستر حدودیمزك بر کوشه‌سنده، ایستر دنیانك اوبر اوجنده أزمك بزم ایچون دائما شانلی بر ظفر تشکیل ایدر . حربدن غایه‌خصمك قهر و تدمیریدر . سن وطندن اوزاقده ، فقط وطنکك تاریخنه اك یاقین بر یرده شانلی ماضیکك ایچنده‌حرب‌ایدیورسك. بوکون غدار دشمنلریکه قارشی‌چاریشدیغك یرلر توركك ظفرینه، توركك‌حماستنه، توركك بسالتنه یابانجی یرلردکلدر. بورالر برزمانلرسنك اجزای وطنکدن معدود ایدی. جبهه‌نك فرسخلرله مسافه اوزاغنده ، بوکون موسقوفلر الندە ایکله‌ین (چهرین) ، (خوتین) کبی یرلر، (طورله) ، (آقصو) و (اوزی) صولری عثمانلی حماستنه عصرلرجه منعکس اولمش محللردر. بورالرك کنیش افقلرینی دیکله‌دیکك زمان ، اورالرده اسکی عثمانلیلرك قیلیج شاقیردیلرینی ، طوب کورولتولرینی ، آت اوینادیشلرینی مبجل بر عکس صدای ظفر کبی ایشیده‌جکسك . آه ! بیلسه‌ك او نه کونلردی ! حدودیمز لهستان ایچلرینه ، روسیه بوز قیرلرینه قدر دوام ایدییوردی . قریم خانلرینك جسور سواریلری اردومزك اك مهم رکنلرندن برینی تشکیل ایلیوردی . اوقرانیا ، پودولیا هپ حدودیمزك داخلنده ایدی . اوروپاده عثمانلی سلاحندن باشقه بر سلاحك سسی ایشیدلمیوردی . بوکون قارشیکده ماجار قارده‌شلریمزه قارشی هجوم ایدن موسقوف عسکرلری اوزمانلر آتالریکك اوفاق بر تعرضی قارشیسنده موسقووایه طوغری قاچیوردی . تورك نامی قلبلرنده سیلنمز بر قورقو براقمشدی . اك ظالم چارلری بیله سوکیلی خاقانمزك اراده‌لرینی حرمتله قبول ایدییور، تورك پادشاهنك امرینه اسیرلر کبی بویون اکیوردی . ایشته بوتون بو اطاعتلری تأمین ایدن ، عثمانلی شرفی، عثمانلی سطوتی ، عثمانلی سلاحی ایدی.

اوزمانلر دنیانك اك قوتلی ، اك بیوك دولتلرینه قارشی مظفر اولان اردومز ، موسقوفلره قارشی اك اوفاق دولتلرله، اك بوزوق عسکرلرله حرب ایدرکبی مظفریته قطعیاً امین اولارق حربه کیریشیردی . بو حربلر دولتمز ایچون اراضی فتح ایتمك ، شان قازانمق ایچون یاپیلمازدی؛ وحشی موسقوفلره بر تأدیب سیله‌سی اورمق ایچون اجرا ایدیلیردی. چونکه اردومزك بوتون موجودیتی شان و ظفر آبده‌لری اوزرینه تأسس ایتمشدی ؛ اردومزك تاریخی ظفرله طولو ایدی . بوکون کچدیکك یوللردن او زمانلر قهرمان اردومزك شانلی قوماندانلری ، فداکار پاشالریمز ، جسور عسکرلریمز طبل وکوس آوازه‌لریله کچرلر، دشمنه قارشی شنلکه کیدرکبی بشوشانه یورورلردی. بو یوللر کنج عثمان کبی جداً فداکار ، وطنی سور قهرمان پادشاهلر ، فاضل احمد پاشا کبی علمیله ، کمالیله نام آلمش سردارلر کوردی . ایکنجی سلطان عثمانك بو طرفلرده یاپدیغی سفرلر قهرمانلغه نمونه اولاجق درجه‌ده پارلاقدی . بو غزالر اثناسنده قوشادیلان قلعه‌لر ، عسکرلریمزك پك جسورانه هجوملری قارشیسنده تیتره‌ردی . تورك عسکری هیچ بر مانعدن ییلمازدی . دشمنك اك مدهش آتشلرینه قارشی فداکارانه یورور ، دشمن سپرلرینه

ایکنجی اردو قوماندانی
برنجی فریق عزت پاشا حضرتلریله
قرارکاهی معیتی

Dobruca'daki fırkalarımızdan birinin karargahı Mecidiye'ye giren muzaffer kıt'âtımızı tarassud ederken

bayrak dikmeyi en büyük saadet addederdi. Karakaş Mehmet Paşa gibi şanlı paşalarımız düşman saflarına karşı bizzat hücum ederler, yalınkılıç çarpışan yeniçeriler arasında şehâdet rütbesini ihraz edinceye kadar düşmanla boğuşurlardı. Türk kahramanlığı bu müsademeler esnasında daima büyüklüğünü gösterirdi. Askerlerimiz hiçbir muvaffakiyetsizlikten yılmazlardı. Bir kaleye yapılan hücum muvaffakiyetle neticelendiği zaman dâimâ tekrar edilirdi ve her tekrarında da düşmana külliyetli telefât verilirdi. Düşmanın azmi, metâneti kırılırdı. Osmanlı sebâtı, Osmanlı azmi her tarafta gâlip gelirdi.

Bu sahalarda ordumuzun mağlup olduğu görülmemişti. Bu ufuklar şanlı ordumuzun zafer âvâzeleriyle doludur. Bir zamanlar Osmanlı kılıcı ile fetholunan bu yerlerde

Çanakkale muharebatının bize şanlı safahatını idare eden Beşinci ordu-yı hümayun kumandanı Müşir Liman fon Zanders Paşa ile ol zaman maiyyetlerinde şimdi ordu kumandanları (sağında) Esad Paşa (solunda) Vehib Paşa

Oturanlar sağdan birinci: Bahriye nezareti erkan-ı harbiye reisi kaimmakam Rauf Bey - beşinci: Sahra sıhhıye müfettiş-i umumîsi Süleyman Numan Paşa - nihayetinde İstanbul merkez kumandanı Cevad Bey. Ayakda: sağdan: Erkan-ı harb Abdi Bey - İkinci ordu erkan-ı harb reisi İsmet Bey - Liman Paşa'nın yaveri Perike Bey - Beşinci ordu erkan-ı harb reisi Kazım Bey - evvelce birinci ordu erkan-ı harb reisi Şükrü Bey - İkinci ordu sertabibi İbrahim Tali' Bey - Birinci ordu sertabibi Refik Münir Bey.

en büyük kahramanlıklarımız Çehrin, Hotin ve Kamanice etrafında ibraz edilmişti. II. Sultan Osman'dan sonra bu havâlîde ihrâz-ı zafer eden padişahımız IV. Sultan Mehmet idi. Sultan Mehmet bu seferde bütün ailesiyle beraber kendi de bulunmuştu. O suretle ki, müvekkib-i humâyun âdeta bir mevkibe-i zafer gibi halkın alkışları arasında ilerlemişti. Kahraman paşalarımız bu yollarda padişahlarının etrafında cân ve bâş ile hizmet ederlerdi. Özi ve Turla Nehri üzerinde köprüler kurulur, padişah ile beraber cesur askerlerimizin fevç fevç geçtikleri görülürdü.

Latrin Kalesi'ni ordumuz kuşattığı zaman pek büyük kahramanlıklar

Çernovada cenubunda muharebe akşamı: Tuna sahilinde iki zabitimiz

دوبريجه‌ده‌كى فرقه‌لرمزدن برينك قرارگاهى مجيديه‌يه كيرن مظفر قطعاتمزى ترصد ايدركن

بايراق ديكمكى اك بيوك سعادت عد ايدردى . قره‌قاش محمد پاشا كبى شانلى پاشالريمز دشمن صفلرينه قارشى بالذات هجوم ايدرلر ، يالين قيليج چارپيشان يكيچريلر آره‌سنده شهادت رتبه‌سنى احراز ايدنجه‌يه قدر دشمنله بوغوشورلردى. تورك قهرمانلغى بو مصادمه‌لر اثناسنده دائما بيوكلكنى كوستررردى. عسكرلريمز هيچ بر موفقيتسزلكدن ييلمازلردى. بر قلعه‌يه ياپيلان هجوم موفقيتله نتيجه‌لنديكى زمان دائما تكرار ايديليردى . وهر تكررنده‌ده دشمنه كليتلى تلفات ويريليردى ، دشمنك عزمى ، متانتى قيريليردى. عثمانلى ثباتى ، عثمانلى عزمى هر طرفده غالب كليردى.

بو ساحه‌لرده اردومزك مغلوب اولديغى كورولمه‌مشدى. بو افقلر شانلى اردومزك ظفر آوازه‌لريله طولودر . بر زمانلر عثمانلى قيليجى ايله فتح اولونان بو يرلرده

چناق‌قلعه محاربانك بزه شانلى صفحاتنى اداره ايدن بشنجى اوردوى همايون قوماندانى مشير ليمان فون زاندرس پاشا ايله اولزمانه معيتلرنده شمدى اوردو قوماندانلرى (صاغنده) اسعد پاشا (صولنده) وهيب پاشا

اوطورانلر صاغدن برنجى : بحريه نظارتى اركان حربيه رئيسى قائممقام رؤف بك - بشنجى : صحرا صحيه مفتش عموميسى سليمان نعمان پاشا - نهايتده استانبول مركز قوماندانى جواد بك . آياقده : صاغدن : اركان حرب عبدى بك - ايكنجى اوردو اركان حرب رئيسى عصمت بك - ليمان پاشانك ياورى پريكه بك - بشنجى اوردو اركان حرب رئيسى كاظم بك - اولجه برنجى اوردو اركان حرب رئيسى شكرى بك - ايكنجى اوردو سرطبيبى ابراهيم طالع بك - برنجى اوردو سرطبيبى رفيق منير بك .

اك بيوك قهرمانلقلريمز (چهرين) ، (خوتين) ، و (قامنيچه) اطرافنده ابراز ايدلمشدى. ايكنجى سلطان عثماندن صوكرا بو حواليده احراز ظفر ايدن پادشاهمز ، دردنجى سلطان محمد ايدى . سلطان محمد بو سفرده ، بوتون عائله‌سيله برابر ، كنديده بولونمشدى . او صورتله‌كه ، موكب همايون عادتا بر موكبهٔ ظفر كبى خلقك آلقيشلرى آره‌سنده ايلريله‌مشدى . قهرمان پاشالريمز بو يوللرده پادشاهلرينك اطرافنده جان وباش ايله خدمت ايدرلردى. اوزى وطورله نهرلرى اوزرنده كوپرولر قورولور ، پادشاه ايله برابر جسور عسكرلريمزك فوج فوج كچدكلرى كورولوردى .

(لاترين) قلعه‌سنى اردومز قوشاتديغى زمان پك بيوك قهرمانلقلر

چرنووده جنوبنده محاربه آقشامى : طونه ساحلنده ايكى ضابطمز

etrafı siperlerle tahkim edilmişti. Bütün bu mânialar askerlerimizin cesaretini katiyen kırmadı. Derhal lağımlar tertip edildi. Bir gün müthiş bir tarraka etrafı toz duman içinde bıraktı. Bir fitil ile iki lağıma birden ateş verilmişti. Açılan gedik gayet büyüktü. Askerlerimiz bu gedikten varoşa girdiler. İçeride düşman askerlerinden 20 bin kişi vardı. Bu 20 bin kişiyi esir ettiler. Varoş zabt olunduktan sonra sıra kalenin zabtına gelmişti. Fakat, ara yerde bir nehir vardı. Bu nehrin üzerindeki köprülerden biri akşamdan zapt edildi. Askerlerimiz alay alay köprüden geçtiler. Çehrin Kalesi'ne top ve tüfek ateşleri yağdırdılar. Atışlarımız o derece müthiş idi ki, kaleyi alevlerden görmek mümkün olamıyordu. Artık düşmanın geriden imdat alması imkan haricinde idi. Askerlerimiz kaleyi hem topa tutuyorlar, hem hücum ediyorlardı. Düşman bu şiddete karşı duramayacağını anlayınca,

Harbiye Nazırı

ibraz edilmişti. Kale mütemâdiyen top ve tüfek atışları altında bırakılmıştı. Düşman, askerlerimizin vakit vakit yaptığı cesurane hücumlara karşı mukavemet edemiyordu. O derecede ki, nihayet Osmanlı azmi karşısında teslim olmaya mecbur oldu. Kalenin üzerine teslim bayrağı çekildi. Askerlerimiz düşmanın bu hareketine kulak asmadılar. Kaleyi mütemadiyen dövmeye devam ettiler. Düşman, neticede felakete uğrayacağını anlayınca aman dilemeye başladı. Nihayet, kale teslim oldu. Derûnunda bulunan sekiz yüz kişi esir edildi.

Fazıl Ahmet Paşa ordusunun Çehrin muhasarası daha şanlı olmuştu. Muhasara günlerce sürmüştü. Mamafih, düşmanın fâik kuvvetlerine karşı askerlerimiz kahramanâne hücumlar icrâsından geri durmadılar. Düşman, kale harîcine asker çıkararak muhasara eden ordumuza hücumlar icrâ etti. Bir taraftan da kalesine imdat kuvvetleri getirdi. Askerlerimiz bu kuvvete karşı da siper muharebesine başladılar.

Şura-yı Devlet Reisi

Kağıthane poligonunda erkan-ı hükümetten üçü Birinci Ordu-yı Hümayun tarafından tertib edilen endaht müsabakasında:

Dahiliye Nazırı

geride kaleden râbıtası kesilmiş olan imdat kıtaları üzerine çekilmek istedi. Bu kıtalar hakikaten kuvvetli idi. Fakat kale ile râbıtalar o derece kesilmiş idi ki, gözlerinin önünde askerlerinin telef olduğunu, süvarilerin ateşler içinde yıkıldığını görüyorlar, ordularını Osmanlı taarruzundan

Düşman kalesinin etrafında gayet metin siperler kazdılar. Hasmın bu siperler üzerine hücûmunu müteaddit defalar geri püskürttüler. Düşmanı bu suretle kale üzerine attılar. Düşman geri çekildikçe kendileri kale duvarlarına doğru ilerlediler. Kaleyi almak için evvel emirde ön tarafta bulunan varoşa girmek lazımdı. Bu varoşun

ابراز ایدلمشدی . قلعه متمادیاً طوپ و تفنك آتشلری آلتنده براقیلمشدی . دشمن ، عسکرلریمزك وقت وقت یاپدیغی جسورانه هجوملره قارشی مقاومت ایده‌میوردی . او درجه‌ده‌که ، نهایت عثمانلی عزمی قارشیسنده تسلیم اولمایه مجبور اولدی. قلعه‌نك اوزرینه تسلیم بیراغی چكلدی . عسكرلریمز دشمنك بو حركتنه قولاق آصمادیلر . قلعه‌یی متمادیاً دوكمكه دوام ایتدیلر . دشمن نتیجه‌ده فلاكته اوغرایه‌جغنی آكلاینجه، آمان دیله‌مكه باشلادی. نهایت قلعه تسلیم اولدی . درونده بولونان سكز یوز كیشی اسیر ایدلدی.

فاضل احمد پاشا اردوسنك (چهرین) محاصره‌سی دها شانلی اولمشدی. محاصره كونلرجه سورمشدی . مع مافیه دشمنك فائق قوتلرینه قارشی عسكرلریمز قهرمانانه هجوملر اجراسندن كری طورمادیلر . دشمن قلعه خارجنه عسكر چیقارارق محاصره ایدن اردومزه هجوملر اجرا ایتدی . بر طرفدن ده قلعه‌سنه امداد قوتلری كتیردی . عسكرلرمز بو قوته قارشی ده سپر محاربه‌سنه باشلادیلر .

اطرافی سپرلرله تحكیم ایدلمشدی. بوتون بو مانعه‌لر عسكرلریمزك جسارتنی قطعیاً قیرمادی. درحال لغملر ترتیب ایدلدی. بر كون، مدهش بر طراقه اطرافی توز دومان ایچنده براقدی. بر فتیل ایله ایكی لغمه بردن آتش ویرلمشدی. آچیلان كدیك غایت بویوكدی. عسكرلریمز بو كدیكدن واروشه كیردیلر . ایچریده دشمن عسكرلرندن یكرمی بیك كیشی واردی. بو یكرمی بیك كیشی‌یی اسیر ایتدیلر . واروش ضبط اولوندقدن صوكرا صره قلعه‌نك ضبطنه كلمشدی. فقط آره یرده بر نهر واردی. بو نهرك اوزرنده‌كی كوپرولردن بری آقشامدن ضبط ایدلدی ، عسكرلریمز آلای آلای كوپریدن كچدیلر . (چهرین) قلعه‌سنه طوپ و تفنك آتشلری یاغدیردیلر. آتشلریمز او درجه مدهش ایدی‌كه ، قلعه‌یی الولردن كورمك ممكن اولامیوردی. آرتق دشمنك كریدن امداد آلماسی امكان خارجنده ایدی. عسكرلریمز قلعه‌یی هم طوپه طوتیورلر ، هم هجوم ایدیورلردی . دشمن بو شدته قارشی طوراماییه‌جغنی آكلاینجه ،

حربیه ناظری

كاغدخانه پولیغونده ارکان حکومتدن اوچی برنجی اردوی همایون طرفندن ترتیب ایدیلن انداخت مسابقه‌سنده :

شورای دولت رئیسی

داخلیه ناظری

كریده ، قلعه‌دن رابطه‌سی كسیلمش اولان امداد قطعه‌لری اوزرینه چكیلمك ایسته‌دی . بو قطعه‌لر حقیقةً قوتلی ایدی . فقط قلعه ایله رابطه‌لری او درجه كسیلمش ایدی‌كه ، كوزلرینك اوكنده عسكرلرینك تلف اولدیغنی ، سوارلرینك آتشلر ایچنده ییقلدیغنی كوروبورلر ، اردولرینی عثمانلی تعرضندن

دشمن قلعه‌سنك اطرافنده غایت متین سپرلر قازدیلر . خصمك بو سپرلر اوزرینه هجومنی متعدد دفعه‌لر كری پوسكورتدیلر . دشمنی بو صورتله قلعه اوزرینه آتدیلر. دشمن كری چكلدكجه كندیلری قلعه دیوارلرینه طوغرو ایلریله‌دیلر. قلعه‌یی آلمق ایچون اول امرده اوك طرفنده بولونان واروشه كیرمك لازمدی . بو واروشك

kurtarmak için bir türlü ilerlemeye cesaret edemiyorlardı.

Kale dahilinde bulunan düşmanın maksadı ordumuzdan anlaşıldı. Hücumun şiddeti bir kat daha artırıldı. Artık kale muhafızları için kurtuluş imkânı kalmamıştı. Top gürültüleri arasında siperler yıkılıyor, açılan gediklerden şanlı askerlerimiz arslanlar gibi içeriye dalıyorlardı. Nihâyet bu fedakarâne kahramanlıklara karşı düşman dayanamadı. Çehrin Kalesi şanlı bir sûrette fethedildi. Osmanlı bayrağı kalenin surları üzerinde dalgalanmaya başladı. Düşmanın imdat kıtaları Osmanlıların bu galibiyetleri üzerine Özi suyu kenarına çekildiler. Burada hendekler ve tabyalar yapmışlar. Kuvvetli bir müdafaa mevzii tesis eylemişlerdi. Fakat, askerlerimiz düşmanı serbest serbest çekilmeye bırakmadılar. Şanlı ordumuz kumandanlarından bir kaçı korkak düşmanı takibe memur oldular. Serdar-ı Ekrem bu muzafferiyeti sonuna kadar takip etmek istedi. Maiyyetine külliyetli toplar alarak harekete başladı. Düşman kendini müdafaadan aciz görmüştü. Siperlerine çekilirken ordumuzun hücumlarına hiçbir suretle mukabele edemiyordu. Askerlerimiz bu fırsattan

istifade ettiler. Düşmanı külliyetli telefâta dûçâr edinceye kadar çarpıştılar. Nihayet parlak bir zafer ihrâz ederek ordumuzun şanını yükselttiler. İşte bütün bu menkabeler gösteriyor ki atalarımız bu yerlerin unutulmaz kahramanlarıdır. Bu kahramanların hakiki hafidleri olduğunuzu isbat etmek, sizin için mübeccel, mukaddes bir vazifedir. Buralarda gaddar düşmanlarımıza karşı vuracağınız darbelerle ibraz edeceğiniz besâlet hârikalarıyla bütün cihana anlatacaksınız ki, sizler de ecdâdınız gibi, hatta onlardan daha cesur askersiniz. Bütün âleme göstereceksiniz ki eski Osmanlı kanı yine cevelânda, eski Osmanlı hamâseti yine galeyândadır.

Kafkas cephesinde çardak altında gizli bir topumuz, düşmana (2000) metre mesafeden ateş esnasında

Kafkas cephe-i harbinde mektep çocukları ordu kumandanına silahlarıyla selam vaziyetinde

Size yabancı olmayan bir yerde satvetinizin şiddet ve ulviyetine yabancı olmayan bir düşmana karşı harp edeceksiniz. Kendinizle ırken ve hilkaten aynı fıtratta bulunan Macar kardeşlerinizle beraber vatanınızın menâfini buradan himâye edeceksiniz. Devletimizin şeref ve haysiyetini muhafaza için kat'i darbeleri düşmana burada indireceksiniz. Zafer muîniniz olsun.

Ahmet Refik

Yine bu cephede muharebe esnasında görünen düşman tayyaresine bir bataryamızın ateş tevcihi

قورتارمق ایچون بردرلو ایلریلەمکە جسارت ایدەمیورلردی .

قلعەداخلندە بولونان دشمنك مقصدی اردومزدن آکلاشیلدی . هجومك شدتی بر قات دها آرتدیرلدی . آرتق قلعە محافظلری ایچون قورتولوش امکانی قالمامشدی. طوب کورولتولری آرەسندە سپرلر ییقلیور، آچیلان کدیکلردن شانلی عسکرلریمز آرسلانلر کبی ایچری‌یە طالیوردی . نهایت بو فداکارانە قهرمانلقلرە قارشی دشمن طایانامادی . (چهرین) قلعەسی شانلی بر صورتدە فتح ایدلدی. عثمانلی بایراغی قلعەنك سورلری اوزرندە طالغەلانمغە باشلادی .

دشمنك امداد قطعەلری عثمانلیلرك بو غالبیتلری اوزرینە (اوزی) صویی کنارینە چکلدیلر . بورادە خندکلر وطابیەلر یاپمشلر، قوتلی بر مدافعە موضعی تأسیس ایلەمشلردی . فقط عسکرلریمز دشمنی سربست سربست چکلمکە براقمادیلر . شانلی اردومز قوماندانلرندن بر قاچی قورقاق دشمنی تعقیبە مأمور اولدیلر . سردار اکرم بو مظفریتی صوکنە قدر تعقیب ایتمك ایستەدی . معیتنە کلیتلی طوپلر آلارق حرکتە باشلادی . دشمن کندینی مدافعەدن عاجز کورمشدی . سپرلرینە چکیلیرکن اردومزك هجوملرینە هیچ بر صورتلە مقابلە ایدەمیوردی. عسکرلریمز بو فرصتدن

استفادە ایتدیلر . دشمنی کلیتلی تلفاتە دوچار ایدنجەیە قدر چارپیشدیلر، نهایت پارلاق بر ظفر احراز ایدرك اردومزك شانی یوکسلتدیلر .

ایشتە بوتون بو منقبەلر کوستریبورکە، آتالریمز بو یرلرك اونوتولماز قهرمانلریدر . بو قهرمانلرك حقیقی حفیدلری اولدیغکزی اثبات ایتمك سزك ایچون مبجل، مقدس بر وظیفەدر . بورالردە غدار دشمنلریمزە قارشی اوراجغکز ضربەلرلە، ابراز ایدەجککز بسالت خارقەلریلە بوتون جهانە اکلاتەجقسکزکە، سزلردە اجدادکز کبی، حتی اونلردن دها جسور عسکرسکز . بوتون عالمە کوسترەجککزکە، اسکی عثمانلی قانی ینە جولاندە، اسکی عثمانلی حماستی ینە غلیاندەدر .

قفقاس جبهەسندە چارداق آلتندە کیزلی بر طوپمز، دشمنە (٢٠٠٠) مترە مسافەدن آتش اثناسندە

قفقاس جبهۀ حربندە مکتب چوجقلری اردو قوماندانە سلاحلریلە سلام وضعیتندە

سزە یابانجی اولمایان بر یردە، سطوتکزك شدت و علویتنە یابانجی اولمایان بر دشمنە قارشی حرب ایدەجککز . کندیکزلە عرقاً و خلقةً عین فطرتدە بولونان ماجار قارداشلریکزلە برابر وطنکزك منافعنی بورادن حمایە ایدەجککز . دولتمزك شرف و حیثیتی محافظە ایچون قطعی ضربەلری دشمنە بورادە ایندیرەجککز . ظفر معینکز اولسون !

احمد رفیق

ینە بو جبهەدە محاربە اثناسندە کورولن دشمن طیارەسنە بر بطاریەمزك آتش توجیهی

GAYEDE BİRLEŞECEK HARİC UZAK CEPHE-İ HARPLERDE ÇARPIŞAN GAZİLERİMİZİN HATIRALARI VE BİZE HEDİYELERİ

Galiçya yolunda bir köyde çadırlayan bir kıtamız

Galiçya'da: Aşçı neferlerimiz seyyar matbahlarda

GALİÇYADAKİLERE [*]

Şimdi (Transilvanya)'nın sonbahar sislerini yırtarak Bukovina civarından geçerken Balkan treninde ne kadar hemşehrim varsa eminim ki hepsi benimle birlikte gözleriyle ufk-ı şimâlîde sizi aradı, sizi ey Galiçya'daki Türk kahramanları...

Asker bugün, her zamandan ziyâde bizim âfâk-ı ruhumuzdur. Ordumuz, hangi toprakta bulunursa bulunsun, semâ gibi hiç gözümüzden ayrılmıyor ve kânun-ı rûyete muhalif olarak bizden uzaklaştıkça gözümüzde büyüyor. Her nefer bizim nazarımızda iki kere vatandaş ve o nisbette azîzdir. Çünkü askerdir. Bâhusus, siz ey Galiyça'daki Türk kahramanları, siz iki kere askersiniz. Çünkü vatanınızı vatancüdâ olarak müdafaa ediyorsunuz. Millet sizden iki katlı bir fedakarlık istedi; düşmanı vatandan çıkarmak için siz vatandan çıktınız. Buna hiç kimse bir hurûç diyemez. Bu bir suûddur. Sizi göz bebeklerimiz garpta değil, şâhikalarda ve yıldızlarda aramalı. Biliriz ki, Türk için, Türkiye en güzel beşik, en rahat yatak ve en aziz mezardır. Orada doğduk, orada yaşadığımız gibi orada ölmek isteriz elbette, yüreğimiz paralanmaksızın, bu feci ve müstesna günlerde sizden ayrılmazdık. Ooh, sizi göğüslerinden yaban ellere salıvermek için kollarını çözen vâlideler, zevceler, hemşireler ve çocuklar!... Ey Galiçyadakiler, şu anda ceketlerinizi koklayınız!

Galiçya Cephesi'nde siperde: Çömelen bir neferimizin diri üç Rus neferi esir getirdiğine mükâfeten resmi alınırken

* Cenap Şehabettin Bey'den "Tasvir-i Efkar" refikimize gelen mektubu

Romen askerlerinden ikinci kafile divan yolunda

Binlerce esir Romen askerleri İstanbul sokaklarında

غایه‌ده برلشه‌جك خارج اوزاق جبهه حربلرده چارپیشان غازیلرمزك خاطره‌لری و بزه هدیه‌لری

غالیچیا یولنده بر كویده چادرلایان بر قطعه‌مز

غالیچیاده : آشجی نفرلرمز سیار مطبخلرده

غالیچیاده‌كیلره [*]

شیمدی (ترانسیلوانیا) نك صوڭبهار سیسلرینی ییرته‌رق (بوقووینا) جوارندن كچركن بالقان ترننده نه قدر همشهرم وارسه امینم كه هپسی بنمله برلكده كوزلریله افق شمالیده سزی آرادی، سزی ای غالیچیاده‌كی تورك قهرمانلری ...

عسكر بو كون هر زماندن زیاده بزم آفاق روحمزدر؛ اردومز هانكی طوپراقده بولنورسه بولنسون سما كبی هیچ كوزمزدن آیرلمایور وقانون رؤیته مخالف اوله‌رق بزدن اوزاقلاشدقجه كوزومزده بویویور. هر نفر بزم نظرمزده ایكی كره وطنداش واو نسبتده عزیزدر، چونكه عسكردر؛ باخصوص سز ای غالیچیاده‌كی تورك قهرمانلری، سز ایكی كره عسكرسكز، چونكه وطنكزی وطن جدا اوله‌رق مدافعه ایدییورسكز. ملت سزدن ایكی قاتلی بر فداكارلق ایستدی؛ دشمنی وطندن چیقارمق ایچون سز وطندن چیقدیكز. بوكا هیچ كیمسه بر خروج دییه‌مز؛ بو بر صعوددر: سزی، كوز ببكلرمز غربده دكل شاهقه‌لرده و ییلدیزلرده آراملی..

بیلیرز كه تورك ایچون توركیا اك كوزل بشیك، اك راحت یاتاق و اك عزیز مزاردر: اوراده طوغدق، اوراده یاشادیغمز كبی اوراده اولمك ایسترز. البته یوره‌كمز پاره‌لانمقسزین بو فجیع و مستثنا كونلرده سزدن آیریلمازدق. اووخ سزی كوكسلرندن یابان ایللره صالویرمك ایچون قوللرینی چوزن والده‌لر، زوجه‌لر، همشیره‌لر وچوجقلر!... ای غالیچیاده‌كیلر، شو آنده چاكتلركزی قوقلاییكز:

غالیچیا جبهه‌سنده چكیلانی سپرده : چومه‌لمش بر نفرمزك دیری اوچ روس نفرینی اسیر كتیردیكنه مكافاتا رسمی آلینیركن .

[*] جناب شهاب الدین بكك «تصویر افكار» رفیقمزه كلن مكتوبی .

رومن عسكرلرندن ایكنجی قافله دیوان یولنده

بیكلرجه اسیر رومن عسكرلری استانبول سوقاقلرنده

içinde ilelebet keskin bir çelik salâbet ve sebatıyla eyyâm-ı intikamı beklerler.

Çok kere lisan-ı ecânibden işittim; Türk ordusunda üniforma yok diyorlar. Halbuki kahramanlık sizin tabii ve samimi üniformanızdır. Asırlardan ve asırlardan beri askerlerimizin ruhu müşterek bir gömlek gibi hep bir örnek fedakarlıkla giyinir ve süslenir. Türk ordusu harp ederken hiçbir zaman kalbinde kayd-ı hayat ve endişe-i memât bulunmadı. Türk müdür ve asker midir? Başına tâc-ı gazâ ve tâc-ı şehâdet bir gelir.

Eminim ki, orada hâlâ sevdiklerinizin başları ve yürekleri kokar.

Harbe giden vatandaşlarımıza dâima dikkatle bakarım. Daha İstanbul'da iken yürüyüşleri biraz hücûm hatvesiyledir. Onlarda pek kolaylıkla hissedilen bir arzu var. Muharebenin hitamından evvel mevki-i harbe yetişmek. Güya korkuyorlar ki, daha onlar cepheye varmadan mütâreke ve musâlaha birbirini takip edecek. Siz de eminim ferman-ı vazifeyi dinleyerek aynı tehâlükle huduttan çıktınız ve işte Galiçya'daki bir Karpat parçası hâlinde Rus ordusu önüne dikildiniz. Yâr ve ağyâr sizi orada müdâfaa ve hücumda görecek. Görecekler ki, siz hem kılıç ve hem kalkansınız; göğsünüz düşmanın göğsüne kale gibi dayanır ve kollarınız hasmın kollarını balta gibi keser.

Moksoflara karşı ecdadımızın başladığı destan-ı hamâseti temdit ediyorsunuz. Albayrağınız sanki eski şühedâmızın kanlı kefenidir. Siz onların meşru evladısınız. Kalbinizde onların hissiyatı ve pazularınızda onların metâneti var. Sizin göğsünüzde âteş-i hayat ile çarpan yüreğiniz onların kadit göğüslerinde eyvâh çoktan beri durmuş

Viyesbaden'de (Berliner Hof) bahçesinde taht-ı tedavide bulunan mecruh müttefik zabitan
Sağdan üçüncü: Mülazım-ı evvel Dursun Efendi, soldan üçüncü: Mülazım-ı evvel Vasfi Efendi

Çar, Çar! Bu fikirler ve bu hisler son Türk'ün bir tek kolu kalmayıncaya kadar böyle devam edecek. Ordumuz, bayrağımızı ecdâdımızın elinden ve hissiyatımızı ecdâdımızın gönlünden aldık ve bayrağımızla birlikte hissiyatımızı evladımıza teslim etmeden meydan-ı harbi terk etmeyecek.. Türk silsilesi dediğimiz inkıtasız zinciri hiçbir silah kesemez. Çar, senin kılıcınla açılacak yara Türk sînesi için yeni bir biley taşıdır. Biz dâima ninelerimizin göğsünde birer kandan yıldız şeklinde Kazak mahmuzlarının izini bulduk. Senin vahşi askerlerin henüz dişleri çıkmamış Türk yavrularıyla bütün dişleri dökülen Türk ihtiyarlarını aynı beh(i)miyet-i hunharâne ile paraladılar. Ne çıplak başlara, ne ak saçlara ne acze ve ıztıraba şâyân-ı

Müttefik devletler kaplıcalarında şifa bulan yaralı müttefik zabitler
Oturanlar; ortada: Mülazım-ı sani Selahattin Efendi - nihayette: Mülazım-ı evvel Ali Hayri. İkinci sıra; ayakta: ortada: Mülazım-ı evvel Vasfi Efendi, solda ikinci: Mülazım-ı evvel Dursun Efendi. Üçüncü sırada: Sağdan birinci sivil: Mülazım-ı evvel Zühtü Efendi.

yürekleri ile temastadır! Bugün onlar sizinle beraber harp edemedikleri için kim bilir ne kadar mahzundurlar. Eminim, ellerinden gelse size silah arkadaşı olmak üzere mezarlarından kemiklerini yollarlardı. Şehitler için ölüm kılıca nisbetle kın gibidir; onlar mevt

اميتم كه اوراده حالا سودكلركزك باشلرى ويوره‌كلرى قوقار .

حربه كيدن وطنداشلرمزه دائما دقتله باقارم ؛ دها استانبولده ايكن يورويشلرى برازهجوم خطوه‌سيله‌در. اونلرده پك قولايلقله حس ايديلن برآرزو وار : محاربه‌نك ختامندن اول موقع حربه يتيشمك!... كويا قورقيورلر كه دها اونلر جبهه‌يه وارمه‌دن متاركه ومصالحه بربريني تعقيب ايده‌جك. سزده، امينم، فرمان وظيفه‌يي ديكليه‌رك عينى تهالكله حدوددن چيقديكز، وايشته غاليچياده‌يكى برقارپات پارچه‌سى حالنده روس اردوسى اوكنه ديكلديكز . يار واغيار سزى اوراده مدافعه وهجومده كوره‌جك: كوره‌جكلر كه سز هم قيليچ وهم قالقانسكز ؛ كوكسكز دشمنك كوكسنه قلعه كبى طايانير وقوللركز خصمك قوللرينى بالطه كبى كسر .

موسقوفلره قارشى اجدادمزك باشلاديغى داستان حماستى تمديد ايديورسكز؛ آل بايراغكز صانكه اسكى شهدامزك قانلى كفنى‌در . سز اونلرك مشروع اولاديسكز: قلبكزده اونلرك حسياتى وبازولركزده اونلرك متانتى وار. سزك كوكسكزده آتش حيات ايله چارپان يوره‌ككز اونلرك قديد كوكسلرنده، ايواه چوقدنبرى طورمش

ايچنده الابد كسكين برچليك صلابت وثباتيله ايام انتقامى بكلرلر...

چوق كره لسان اجانبدن ايشيتدم: تورك اردوسنده اونيفورمه يوق ، ديورلر . حالبوكه قهرمانلق سزك طبيعى وصميمى اونيفورمه‌كزدر. عصرلردن وعصرلردنبرى عسكرلرمزك روحى مشترك بر كوملك كبى هپ بر اورنك «فداكارلق» له كيينير وسوسله‌نير!.. تورك اردوسى حرب ايدركن هيچ برزمان قلبنده قيد حيات واندیشهٔ ممات بولنمادى: تورك ميدر، وعسكر ميدر، باشنه تاج غزا وتاج شهادت بر كلير ...

ويسبادنده (برلينر هوف) باغچه‌سنده تحت تداويده بولنان مجروح متفق ضابطان
صاغدن اوچنجى: ملازم اول طورسون افندى ، صولدن اوچنجى: ملازم اول وصفى افندى .

چار، چار! بو فكرلر وبو حسلر صوك تورككڭ بر تك قولى قالمايانجه‌يه قدر بويله دوام ايده‌جك. اردومز بايراغمزى اجدادمزك الندن و حسياتمزى اجدادمزك كوكلندن آلدق ؛ وبايراغمزله برلكده حسياتمزى اولادمزه تسليم ايتمه‌دن ميدان حربى ترك ايتميه‌جك .. تورك سلسله‌سى ديديكمز انقطاعسز زنجيرى هيچ برسلاح كسه‌مز؛ چار، سنك قيليجكله آچيله‌جق ياره تورك سينه‌سى ايچون يكى بر بيله‌كى طاشيدر. بز دائما ننه‌لرمزك كوكسنده برر قاندن ييلديز شكلنده قازاق مهمزلرينك ايزينى بولدق: سنك وحشى عسكرلرك هنوز ديشلرى چيقمه‌مش تورك ياورولريله بوتون ديشلرى دوكولن تورك اختيارلرينى عينى بهميت خونخوارانه ايله پارالاديلر؛ نه چيپلاق باشلره ، نه آق صاچلره ، نه عجزه واضطرابه ، شايان

متفق دولتلر قابليجه‌لرنده شفا بولان يارەلى متفق ضابطلر
اوطورانلر؛ اورتاده : ملازم ثانى صلاح الدين افندى ـ نهايتده : ملازم اول على خيرى . ايكنجى صيره ؛ اياقده : اورتاده: ملازم اول وصفى افندى، صولده ايكنجى: ملازم اول طورسون افندى. اوچنجى صيره‌ده : صاغدن برنجى سيويل : ملازم اول زهدى افندى.

يوره‌كلريله تماسده‌در ! بوكون اونلر سزكله برابر حرب ايده‌مدكلرى ايچون كيم بيلير نه قدر محزوندرلر ؛ امينم، اللرندن كلسه سزه سلاح آرقداشى اولمق اوزره مزارلرندن كميكلرينى يوللارلردى: شهيدلر ايچون اولوم قيليچه نسبتله قين كبى‌در؛ اونلر موت

Müttefiklerimizin tarihinden alınacak dersler:

Geçen nüshadan mabad

BÜYÜK FREDERIK

Frederik'in yerinde paraya meclub dalkavuklarla muhat, debdebeye münhemin bir hükümdar olsa idi, ahval-i maliyenin derhal bozulacağına hiç şüphe yoktu. Frederik'in idaresinde vakıa tasarruf vardı; fakat malî itibardan, menabi-i servetten eser yoktu. Sarf edilen parayı yerine koymak imkan haricinde idi. İşte bu sebebe mebnidir ki, Frederik icra eylediği iki büyük harbin mesarifine dayanabilmek için iktisada son derecede riayet etmiş, Avrupa'nın bu en fakir memleketinde, bütün hükümetlerin ihtiyaç içinde bulundukları bir zamanda on yedi milyona baliğ olan bir varidat ile altmış milyonluk bir servet cem'ine ve 160,000 kişilik bir ordu beslemeye muvaffak olmuştur.

O zamanlar Prusya ordusu Frederik'in vücuda getirdiği hükümet makinesinin en âlimane

Deniz tayyarelerimizden biri denizde havalanmadan evvel

Kırkıncı düşman tayyaresini parçaladıktan sonra bir kazaya kurban giden meşhur Alman tayyareci (Bölke X)nin beş ay evvel İstanbul'da (Ayastefanos = Tayyare köyü)nde tayyare zabitlerimiz arasında

yapılmış, en güzel kurulmuş bir parçası idi. Fakat bu da makinenin bir parçasından başka bir şey değildi. Bütün kuvvet kralın ruhunda mündemicdi. Frederik körü körüne ve makine gibi bir itaat istiyordu. Zabitanın kendiliklerinden hareket etmeleri, tıpkı bir neferin itaatsizliği kadar cezaya müstahak bir hareket telakki ediliyordu. Frederik, inkiyadı ulvî bir dereceye îsâl eden büyüklüğü düşünmüyordu; onsuz bir inkiyad talep ediyordu. Ordusunun dörtte üçü ecnebilerden, kur'a neferleri vasıtasıyla satın alınan veya toplanan kimselerden mürekkepti. Mütebakisi Prusyalı idi;

hürmet şeylerin hiç birisine Türk karşısında hürmet etmediler. Fakat, işte bugün minare-i tarihimizde ezan-ı intikam okunuyor... Çar, Çar! Sen bizden geçen asırlarda çok toprak ve çok mezar aldın; fakat, Türk'ün ruhuna dokunamadın. Onun yüreğinde seni korkutan necâbet ve şehâmetten hiçbir zerre gâib olmadı. Senin galebelerin bize rüşvetle kazanılmış davaları hatırlatıyor. Siz Ruslar çok ve pek çok fakat, o nisbette küçüksünüz Çar, senin taburların bizce kırk ayak gibi bir tepmede ezilecek, birer uzun haşeredir. Bak, bugün yabancı toprakta yine Türk cephesi karşına çıktı. Türkler hudutlarının birisinde ve ortasında vatanları için dövüşmeyi ve icap ederse ölmeyi bilirler. Bizde belki fen yok, ve belki sanat yok; fakat, bî-şüphe salâh ve... Türklük vardır! Şühedamız medfenlerinde mezar taşı bile istemezler. Onların cesetleri mecrûh ve merkadleri, tabir-i lâyık ise kesik baştır.! Ölürken etraflarında silah arkadaşlarının sükût-ı ihtirâmı ve gömüldükten sonra isimsiz ve işaretsiz kabirlerinin civarında tabiatın ve insaniyetin ihtirâm-ı sükûtu onlara yeter. Vatan için öldükleri yerin toprağı onlarca yine bir vatan toprağıdır. Onları Allah'a teslim edinceye kadar saklar..

İşte ey Galiçya'daki Türk kahramanları, toprağın altında veya üstünde siz bir hazîne-i faziletsiniz. Biz sizi ehrâm-ı hamiyyetin zirvesinde görüyoruz. Yükseliniz ve yükseliniz. Osmanlı ordusu için şevâhik-i şeref nâmütenahidir...*

حرمت شیلرك هیچ برینه تورك قارشیسنده حرمت ایتمدیلر . فقط ایشته بوکون منارهٔ تاریخمزده اذان انتقام اوقونیور ...

چار، چار! سن بزدن کچن عصرلرده چوق طوپراق وچوق مزار آلدك؛ فقط تورکك روحنه طوقونامادك: اونك یورەکنده سنی قورقوتان نجابت وشهامتدن هیچ بر ذره غائب اولمادی . سنك غلبەلرك بزه رشوتله قازانیلمش دعوالری خاطرلاتیور . سز روسلر چوق ویك چوق، فقط او نسبتده کوچکسکز. چار، سنك طابورلرك بزجه قرق آیاق کبی بر تپمەده ازیلەجك بر اوزون حشرەدر! باق، بوکون یابانجی طوپراقده ینه تورك جبهەسی قارشیسنه

مظفرلرمزك تاریخندن آلنەجق درسلر :

کچن نسخەدن مابعد

بیوك فرەدریق

فرەدریقك یرنده پارەیه مجلوب طالقاوقلرله محاط، دبدبەیه منهمك بر حکمدار اولسه ایدی، احوال مالیەنك درحال بوزولاجغنه هیچ شبهه یوقدی . فرەدریقك ادارەسنده واقعا تصرف واردی؛ فقط مالی اعتباردن، منابع ثروتدن اثر یوقدی. صرف ایدیلن پارەیی یرینه قویمق امکان خارجنده ایدی. ایشته بو سببه مبنیدرکه، فرەدریق اجرا ایلەدیکی ایکی بیوك حربك مصارفه طایانا بیلمك ایچون اقتصاده صوك درجەده رعایت ایتمش، اوروپانك بو الك فقیر مملکتنده، بوتون حکومتلرك احتیاج ایچنده بولوندقلری بر زمانده اون یدی میلیونه بالغ اولان بر واردات ایله آلتمش میلیونلق بر ثروت جمعنه و ۱۶۰،۰۰۰ کیشیلك بر اردو بسلەمکه موفق اولمشدر .

اوزمانلر پروسیا اردوسی فرەدریقك وجوده کتیردیکی حکومت ماکنەسنك الك عالمانه

دکز طیارەلرمزدن بری دکزده هوالانمدن اول

قرقنجی دشمن طیارەسنی پارچەلادقدن صکره برقضایه قربان کیدن مشهور آلمان طیارەجی (بولکه ×) نك بش آی اول استانبولده (آیاستفانوس = طیارە کویی) نده طیارە ضابطلرمز آرەسنده

یاپیلمش، الك کوزل قورولمش بر پارچەسی ایدی. فقط بوده ماکنەنك بر پارچەسندن باشقه برشی دکلدی. بوتون قوت قرالك روحنده مندمجدی. فرەدریق کورکورنه وماکنه کبی بر اطاعت ایستیوردی . ضابطانك کندیلکلرندن حرکت ایتمری، طبق بر نفرك اطاعتسزلکی قدر جزایه مستحق بر حرکت تلقی ایدیلیوردی. فرەدریق، انقیادی علوی بر درجەیه ایصال ایدن بیوکلکی دوشونمیوردی؛ اوتسز بر انقیاد طلب ایدیوردی. اردوسنك درتده اوچی اجنبیلردن، قرعه نفرلری واسطەسیله صاتین آلنان ویا طوپلانان کیمسەلردن مرکبدی . متباقیسی پروسیالی ایدی؛

چیقدی؛ تورکلر حدودلرینك برینده واوتەسنده وطنلری ایچون دوکوشمکی وایجاب ایدرسه اولمکی بیلیرلر: بزده بلکه فن یوق وبلکه صنعت یوق؛ فقط بی شبهه سلاح و... تورکلك واردر! شهدامز مدفنلرنده مزار طاشی بیله ایستەمزلر: اونلرك جسدلری مجروح ومرقدلری، تعبیر لایق ایسه، کسیك باشدر! اولورکن اطرافلرنده سلاح آرقداشلرینك سکوت احترامی، وکومولدکدن صوکره اسمسز واشارتسز قبرلرینك جوارنده طبیعتك وانسانیتك احترام سکوتی اونلره یتر. وطن ایچون اولدکلری یرك طوپراغی اونلره جبهه بر وطن طوپراغیدر، اونلری اللهه تسلیم ایدنجەیه قدر صاقلار..

ایشته ای (غالیچیا) دەکی تورك قهرمانلری طوپراغك آلتنده ویا اوستنده، سز بر خزینهٔ فضیلتسکز... بز سزی اهرام حمیتك ذروەسنده کوریورز. یوکسلیکز ویوکسلیکز: عثمانلی اردوسی ایچون شواهق شرف نامتناهیدر ...

onlar da millet efradından alınmışlardı. Frederik ordusunun bu teşekkülünden memnundu. Çünkü harp bu suretle memleket haricinde icra edildiği takdirde hükümetin hayatını asla sektedar etmiyordu. Yalnız bunun bir mahzuru vardı: Harpte muvaffakiyet hasıl olamadığı takdirde yalnız başına millet kendisini müdafaa etmek iktidarını haiz değildi. Binaen aleyh teşkilatın millî olmaması, vatanın müdafaası nokta-i nazarından bir mahzurdu. Mirabo diyor ki: "Prusya'nın bir ordusu ile bir hazinesinden başka bir şeyi yoktur. Prusya'nın ordusu imha edilirse, ne ordu ne de hazine ihya edilebilir." Binaenaleyh bu orduda, ruhu teşkil eden hayat ve zeka mevcut olmadığı için ordunun uzun müddet bekâ bulamayacağı tabii idi.

Ankara-Erzurum askerî demiryolunda: Azmin önünde delik deşik olan asi ve yalçın tepelerden bir kaç levha

Levazimat-ı askeriye fabrikalarından: Feshane fabrikasında iplik makine dairesi

اونلرده ملت افرادندن آلنمشلردی . فردريق اردوسنك بو تشكلندن ممنوندی . چونكه حرب بو صورتله مملكت خارجنده اجرا ايدلديكی تقديرده حكومتك حياتنی اصلا سكته دار ايتميوردی . يالكز بونك بر محذوری واردی : حربده موفقيت حاصل اولامديغی تقديرده يالكز باشنه ملت كنديسنی مدافعه ايتمك اقتدارينی حائز دكلدی . بناءً عليه تشكيلاتك ملی اولماسی ، وطنك مدافعه سی نقطهٔ نظرندن بر محذوردی . ميرابو ديور كه : پروسيانك بر اوردوسی ايله بر خزينه سندن باشقه بر شيئی يوقدر . پروسيانك اوردوسی امحا ايديليرسه ، نه اوردو نه ده خزينه احيا ايديله بيلير . بناءً عليه بو اوردوده ، روحی تشكيل ايدن حيات وذكا موجود اولماديغی ايچون اوردونك اوزون مدت بقا بولامايه جغی طبيعی ايدی .

آنقره - ارضروم عسكری دمير يولنده : عزمك اوكنده دليك دشيك اولان عاصی و يالچين تپه لردن بر قاچ لوحه

لوازمات عسكريه فابريقه لرندن : فسخانه فابريقه سنده ايپلك ماكنه دائره سی

Dördüncü ordu: Seyyar hayvan hastahanesinde tedavi

Orduda herkes itaata alışmıştı, kumandana alışan yoktu. O derecede ki, Frederik gözünü yumduğu zaman orduya kumanda edecek kimse bulunamadı, hatta itaat edenlerin de miktarı azaldı. Bunun da sebebi pek aşikardı; çünkü askerler birer aletten başka bir şey değillerdi; müdafaa ettikleri bir kendi vatanları değildi. Zabitan muhtelif unsurlardan mürekkeb, muhtelif tarzda terbiye görmüş kimselerdi. Bunlar amirsiz kalınca siyasetten, felsefeden bahsetmeye başlamışlardı. Frederik bunları münakaşadan, münazaradan külliyen men ederdi. Halbuki kendi vefat edince başlarında liyakatten mahrum bir amir görünce, bunlar da kumandanlıktan ziyade tacirlikle iştigale başlamışlardı. Bunlar filhakika fena muharebe etmezlerdi; fakat hadd-i zatında cümlesi de akla, müteredded, hareketlerinde ittiradsız idiler. İşte Frederik'in vefatından sonra 1806'da Napolyon'a karşı Prusya'nın felaketini hazırlayan sebepler bunlardı.

tilmizleri onun nakisalarını tekrardan başka bir şey yapmamışlardı. Frederik siyasî usulleri sırf kendi dehasıyla muasırlarının nazarından gizlemeye muvaffak olmuştu. Bu daha ortadan kalkınca, yalnız usulleri, halkın anlayabildiği şekilde, miras kalmıştı. Bu usuller hadd-i zatında mükemmel değildi; fakat Frederik'in tabi-i selimi, itidali, düsturlarının fenalığını halkın nazarına göstermezdi. Zaten kendisinin de itiraf ettiği vech ile Frederik siyasette daima desise ile, müzakere ile muvaffak olurdu. Frederik'in ziya'ından sonra ise Prusya siyasetinin esası yalnız desiseden ibaret kaldı. Tarif hemen kamilen ortadan kalktı. Prusya'da servet hırsı uyandı.

Nehirde hayvan tımarı

Dördüncü ordu: Amele taburlarına yemek tevzii

Bununla beraber Prusya ordusunda askerî itiyatlar ve ananeler yine mevcuttu. Ordu vakt-i hızırda şayan-ı hayret bir metanet gösterir, muharebe meydanlarında besalet ibrazından hâlî kalmazdı. Orduda ahval bu merkezde olduğu gibi siyasette de hemen aynı idi. Diplomatların muayyen fikirleri, siyasî itiyatları yoktu. Frederik'in vefatından sonra

اردوده هر کس اطاعته آلیشمشدی، قوماندانه آلیشان یوقدی. او درجه‌ده که، فره‌دریق کوزینی یومدیغی زمان اردویه قوماندا ایده‌جك کیمسه بولونامادی، حتی اطاعت ایدنلرك‌ده مقداری آزالدی. بونك‌ده سببی پك آشكاردی؛ چونكه عسكرلر برر آلتدن باشقه برشی دکللردی؛ مدافعه ایتدکلری بر کندی وطنلری دکلدی. ضابطان مختلف عنصرلردن مرکب، مختلف طرزده تربیه کورمش کیمسه‌لردی. بونلر آمرسز قالنجه سیاستدن، فلسفه‌دن بحث ایتمکه باشلامشلردی. فره‌دریق بونلری مناقشه‌دن، مناظره‌دن کلیاً منع ایدردی. حالبوکه کندی وفات ایدنجه باشلرنده لیاقتدن محروم بر آمر کورونجه، بونلرده قوماندانلقدن زیاده تاجرلکله اشتغاله باشلامشلردی. بونلر فی الحقیقه فنا محاربه ایتمزلردی؛ فقط حد ذاتنده جمله‌سی ده عقلاً مترددده حرکتلرنده اطرادسز ایدیلر. ایشته فره‌دریقك وفاتندن صوکرا ۱۸۰٦ده ناپولیونه قارشی پروسیانك فلاکتنی حاضرلایان سببلر بونلردی.

دردنجی اردو : سیار حیوان خسته‌خانه‌سنده تداوی

تلمیذلری اونك نقیصه‌لرینی تکراردن باشقه برشی یاپمامشلردی. فره‌دریق سیاسی اصوللری صرف کندی دهاسیله معاصرلرینك نظرندن کیزلمکه موفق اولمشدی. بوده‌ا اورتادن قالقنجه، یالکز اصوللری، خلقك آکلایابیلدیکی شکلده، میراث قالمشدی. بو اصوللر حد ذاتنده مکمل دکلدی؛ فقط فره‌دریقك طبع سلیمی، اعتدالی، دستورلرینك فنالغنی خلقك نظرینه کوسترمزدی. ذاتاً کندیسنك‌ده اعتراف ایتدیکی وجه ایله فره‌دریق سیاستده دائما دسیسه ایله، مذاکره ایله موفق اولوردی. فره‌دریقك ضیاعندن صوکرا ایسه پروسیا سیاستك اساسی یالکز دسیسه‌دن عبارت قالدی. تعریف همان کاملاً اورتادن قالقدی. پروسیاده ثروت حرصی اویاندی.

نهرده حیوان تیماری

دردنجی اردو : عمله طابورلرینه یمك توزیعی

بونکله برابر پروسیا اردوسنده عسکری اعتیادلر و عنعنه‌لرینه موجوددی. اردو وقت حضرده شایان حیرت بر متانت کوسترر، محاربه میدانلرنده بسالت ابرازندن خالی قالمازدی. اردوده احوال بو مرکزده اولدیغی کبی سیاستده‌ده همان عینی ایدی. دیپلوماتلرك معین فکرلری، سیاسی اعتیادلری یوقدی. فره‌دریقك وفاتندن صوکرا

BİR VÜCÛD-I LÂ-YEMÛT

Cemil Bey! Görülen ve işitilen bütün fedakârlıkları kendi şahsında toplayan bu kahraman askerimiz de diğer şehitlerimiz gibi Irak çöllerinden cennete uçtu.

Geçen nüshalarımızdan birinde haber-i şehâdetini verdiğimiz Süleyman Askerî Bey ile birlikte Irak'ta İngilizlerle uzun müddet çarpışarak düşmanı defaatla tard ve perişan eden Osmancık Taburu Kumandanı Cemil Bey (Kurna)

Çölde geçici asker konağı

civarında Rota suyunun kahraman müdâfileri meyânında fevkalade fedakârlık ibrâzıyla 7 Kânûn-ı sânî 330 tarihinde ihrâz-ı rütbe-i şehâdet eylemiştir. Öyle ki, küllî miktarda hücum eden düşmana pek cüzî bir kuvvetle karşı gelen Cemil Bey müthiş bir şarapnel parçası ile gövdesini ve kollarını olduğu yerde bırakarak ve (Allah Allah... Hücûm... Hücûm!...) sadâsıyla sarı kumlar üzerinde asîl kanını akıtarak dört beş adım daha ileriye doğru yürüdükten sonra yere düşmüş ve tüyleri ürperten şu manzara-ı fecîa karşısında hayret içinde kalan Osmancık'ın şecî ve azimkâr müdâfileri tarafından son ve katî bir hücum icrasıyla düşmanın oradan tard ve tenkîline muvaffakiyet hâsıl olmuştu.

Filhakika, bu muharebeden sonra ziyâ'ına ihtimal verilmeyen Cemil Bey'i ebediyyen kaybetmiştik. Onun ufûlüne kimse inanamıyor ve başına üşüşenler kan pıhtılarıyla kurumuş ve soğumuş cesedinden hâlen ses almak istiyorlardı. Cemil Bey ebediyete koşarken, her zaman karşımızda biraz daha alçalan ve alçaldıkça mâhiyeti meydana çıkan düşman-ı bed-tîynet de arkasına bakmaksızın kaçıyordu.

Cemil Bey meziyet-i askeriyesi cidden zikre şâyân bir zâbit idi.

Prusya her tarafta iştihasını calib unsurlar gördü. Herşeyi kendisine müsait gördü; halbuki Frederik ancak mümkün olan şeylere tevessül ederdi. Harekatında, teşebbüsatında daima tedbir ve ihtiyat mevcuttu. Yerine geçenler ise Frederik'in kuvvetiyle mağrur, fütuhatıyla mübahî olarak, şuursuz bir diplomasiyi hudutsuz bir ihtirasa esas ittihaz ettiler.

Büyük Frederik'in en mükemmel işlerinde bile bilahire sükutu intac edecek fenalıklar mevcuttu. O zamana kadar Prusya krallarının dinî müsamahaları meşhurdu. Bu sebepten dinî muharebeler Prusya'nın işine yaradı. Fransa'dan Prusya'ya gelen protestanlar zabit, alim ve sanatkarlardan mürekkebti. On beşinci Lui'nin Fransa'dan tard ettiği Jezovitler Prusya'da terbiye-i etfali tatbike başladılar. Bunların usulleri Prusya inzibatına pek muvafık geldi. Frederik Silezya ile Polonya'dan memleketine ilhak eylediği katolik ahaliyi bu vasıta ile temsile muvaffak oldu. Binaen aleyh Prusya'da ahalinin hürriyet-i mezhebiyeye nail olması büyük bir nimetti. Bu nimet kral için basit bir vasıta-i saltanat, memleketine bir çok muhacirler celb ve onları temsil için bir alet-i incizab idi. Frederik'in dinî müsamahalarda bulunması vicdana riayetinden, hürriyete muhabbetinden değildi; ahlakî bir lakaydînin tabii bir neticesi idi. [Mabadı var]

Dördüncü ordumuzun harp faaliyeti: Makineli tüfenklerin boşalmış şeritlerine fişenk diziliyor

پروسيا هرطرفده اشتهاسنى جالب عنصرلر كوردى. هرشيئى كنديسنه مساعد كوردى؛ حالبوكه فرەدريق آنجق ممكن اولان شيلره توسل ايدردى. حركاتنده، تشبثاتنده دائما تدبير واحتياط موجوددى. يرينه كچنلر ايسه فرەدريقك قوتيله مغرور، فتوحاتيله مباهى اولارق، شعورسز بر ديپلوماسى يى حدودسز بر احتراصه اساس اتخاذ ايتديلر.

بويوك فرەدريقك الڭ مكمل ايشلرنده بيله بالآخره سقوطنى انتاج ايدەجك فنالقلر موجوددى. او زمانه قدر پروسيا قراللرينڭ دينى مساعحه لرى مشهوردى. بو سببدن دينى محاربه لر پروسيانڭ ايشنه يارادى. فرانسه دن پروسيايه كلن پروتستانلر ضابط، عالم وصنعتكارلردن مركبدى. اون بشنجى لوئينڭ فرانسه دن طرد ايتديكى ژەزوويتلر پروسياده تربيهٔ اطفالى تطبيقه باشلاديلر. بونلرڭ اصوللرى پروسيا انضباطنه پك موافق كلدى. فرەدريق سيله زيا ايله پولونيادن مملكتنه الحاق ايلديكى قاتوليك اهالى يى بو واسطه ايله تمثيله موفق اولدى. بناءً عليه پروسياده اهالينڭ حريت مذهبيه يه نائل اولماسى بويوك بر نعمتدى. بو نعمت قرال ايچون بسيط بر واسطهٔ سلطنت، مملكتنه برچوق مهاجرلر جلب واونلرى تمثيل ايچون بر آلت انجذاب ايدى. فرەدريقڭ دينى مساعحه لرده بولونماسى وجدانه رعايتندن، حريته محبتندن دكلدى؛ اخلاقى بر لاقيدينك طبيعى بر نتيجه سى ايدى. [مابعدى وار]

بر وجود لايموت ..

جميل بك! كورولن وايشيديلن بوتون فدا كارلقلرى كندى شخصنده طوپلايان بو قهرمان عسكريمزده ديكر شهيدلريمز كبى، عراق چوللرندن جنته اوچدى.

كچن نسخه لريمزدن برنده خبر شهادتنى ويرديكمز سليمان عسكرى بك ايله برلكده، عراقده انكليزلرله اوزون مدت چارپيشه رق دشمنى دفعاتله طرد وپريشان ايدن (عثمانجق) طابورى قوماندانى جميل بك (قورنه)

چولده كچيجى عسكر قوناغى

جوارنده (روطه صويى) نڭ قهرمان مدافعلرى ميانده فوق العاده فداكارلق ابرازيله ٧ كانون ثانى ٣٣٠ تاريخنده احراز رتبهٔ شهادت ايلەمشدر. اويله كه كلى مقداردە هجوم ايدن دشمنه پك جزئى بر قوتله قارشى كلن جميل بك، مدهش بر شراپنل پارچه سى ايله كوودەسنى وقوللرينى اولديغى يرده براقەرق و: [الله، الله .... هجوم، هجوم!..] صداسيله، صارى قوملر اوزرينه اصيل قانى آقيته رق دورت بش آدم دها ايلرويه دوغرو يورودكدن صكرا يره دوشمش و تويلرى اورپرتن شو منظرهٔ فجيعه قارشيسنده بهت وحيرت ايچنده قالان عثمانجغڭ شجيع وعزمكار مدافعلرى طرفندن صوڭ وقطعى بر هجوم اجراسيله دشمنڭ اورادن طرد وتنكيلنه موفقيت حاصل اولمشدى.

فى الحقيقه بو محاربه دن صكرا، ضياعنه احتمال ويرلەمين جميل بكى ابدياً غائب ايتمشدك! اونڭ افولنه كيمسه اينانامايور وباشنه اوشوشنلر، قان پيختيلريله قورومش و صوغومش جسدندن حالاً سس آلمق ايستەيورلردى!..

جميل بك ابديته قوشاركن، هر زمان قارشيمزده براز دها آلچالان و آلچالدقجه ماهيتى ميدانه چيقان دشمن بد طينت ده آرقه سنه باقمقسزين قاچيوردى.

جميل بك، مزيت عسكريه سى جداً ذكره شايان بر ضابطايدى

دردنجى اوردومزڭ حرب فعاليتى: ماكنەلى تفنكلرڭ بوشالمش شريدلرينه فشنك ديزيليور

Fotoğrafını derc ettiğimiz Şehit Necati Efendi'nin biraderi idaremize gönderdiği mektupta merhumun tercüme-i halini muhtasaran zikr etmiş ve mukaddema kendisinden aldığı mektubu da leffen göndermiş olmayla her ikisi aynen derc edilmiştir:

Mektep-i harbiyeden zabit vekilliğiyle orduya sevk edilmiş ve birçok senedir Asya'da dolaşarak bu defa Irak'a inmişti. Taburuyla memur olduğu İran'da Kirmanşah'a bir buçuk saat mesafede kain Kengaver karyesinin zabtı hücumunda sol yanağından giren bir piyade kurşunuyla şehit olmuştur.

Şehit Yüzbaşı Cemil Bey ve merhum geçen İtalya muharebesinde Bağdat'tan tebdil-i câme ederek Traplusgarp'a giderken

6 Nisan 320 tarihinde Mekteb-i Harbiye'den mülâzım-ı sânîlikle neşet ederek Üçüncü Ordu'ya gönderilmiş ve 24 Kânûn-ı sani 324'de mekteb-i harbiye bölük zabitliğine naklolunarak 12 Eylül 325'te mülâzım-ı evvelliğe terfi eylemiştir.

19 Teşrîn-i evvel 325 tarihinde icrâ kılınan jandarma teşkilatı sırasında Bağdat'a i'zam edilerek 10 Şubat 326'da Bağdad Efrad-ı Cedîde Mektebi bölük kumandanlığına tayin edilmiş ve bilahare hizmeti hitam bularak 4 Nisan 328 tarihinde Bağdad'dan hareketle uzun ve huzur-şiken bir yolculuktan sonra Trablusgarb'a vâsıl olarak muhârebata iştirak eylemiş ve oradan refik-i muazzezi Süleyman Askerî Bey'le hayli fedâkârlık îfâsından sonra 16 Teşrîn-i evvel 328 tarihinde hüsn-i hizmetine binâen yüzbaşılığa terfi edilmiştir. Aynı tarihte Bingazi kuvvetleri erkan-ı harbiye mülhakında îfâ-yı vazife ve izhâr-ı fedakarî ettikten sonra Dersaâdet'e avdet etmiştir. Bir müddet Bolayır'da (Miralayı Nuri Bey müfrezesiyle beraber) bulunmuş ve 5 Şubat 329 tarihinde İzmir alayının Aydın taburunun Söke bölüğü kumandanlığına tayin edildikten sonra Harb-i Umûmî'nin ilanını müteakip Irak'a giden ilk kuvve-i seferiyeden Arabistan çöllerinde ölmez ve unutulmaz bir nam bırakan Osmancık Taburu'yla birlikte Bağdad'a gitmiş idi.

Her şeyden ziyâde sevdiği vatanının düşman tecavüzüne maruz kalan bir cüzünü kurtarmaya koşan Yüzbaşı Cemil Bey, zafer için dâima tatlı ümitler besler ve canını verdiği son dakikaya kadar düşmanın katî inhizam haberlerini beklerdi. Evet.. Çok sürmedi bu beklenilen haberler gelmeye başladı. Bir müddet sonra Felahiye civarında İngilizler münhezim ve perişan oldu. Kutü'l-Amâre sükut etti; fakat bu şanlı ve muzafferiyet haberleri onun "zafer" seslerini bekleyen kulağına erişemedi.

Kutü'l-Amâre'nin âfakında temevvüç eden yeşil ve al bayrakları Irak'ın bütün esvâkında icrâ edilen şenlikleri görmeye ömrü vefa etmeyen Cemil Bey şimdi Rota'da yeşil hurma ağaçlarından uzanan sâyeler altında sarı kum tabakalarının kefenlediği bir lahd-i mukaddes içinde uyuyor.

O, kendisini yakından tanıyanlarca: Bir vücûd-ı lâyemut idi. Halbuki, ölüm onu da aramızdan uzaklaştırdı.

"Şehitlere minnet borcunu unutma"
Biga'da: Çanakkale'nin ölmez mefahiriyle bize gurur besleten şehitlerin mukaddes diyarından bir levha: Meşhed ve abidesi

"Ağabey,

Metânet, cesaret, ailemin masumiyetimden beri bana verdiği telkinatın semeresi, top, tüfenk sesleri, kan, düşman kokularıyla bayram yapmak ecdâdımın en kıymetdar yadigarları koşup atılmak, vurup öldürmek, din, millet ve vatan yolunda şehit olmak, askerliğimin en şerefli vazifesidir. Bilirsiniz ki bütün arzularım zâbit olmak gayesiyle harbe gitmekti. Çok şükür, buna muvaffak oldum. Emin olunuz ki, İstanbul'da iken son zamanlarda gördüğünüz hâhiş, ayniyle bâkîdir. Çünkü o kan kurumamıştır. Yılmadım ve yorulmadım inâyet-i Hakk'la ölmedikçe de yorulmayacağım. Dedelerimizden mevrus şu cebîn düşmanı kovalamak, rast geldikçe kafasını ezmek bizim için şuûnât-ı âdiyye hükmüne girmiştir. Moskofların kocaman Kazaklarının çevik ve arslan yürekli Türk gençleri önünde zelîlâne ricatlerini görmek kadar zevk-âver bir manzara tasvir edemem. Bu mukaddes toprağın muhafazası yolunda düşmanı nihâyetine kadar ezmek, kovalamak ve şânımla şeref-i askeriyemle memleketime avdet etmek yahut bu uğurda şerbet-i şehâdeti içmekten başka bir emelim kalmadı. Cümle aileye selâm eder, kardeşlerimin gözlerinden öperim."

Şehit Mülazım-ı sani Necati Efendi

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Yüzbaşı Trablusgarblı Ahmed oğlu Cemal Efendi. (6 Mayıs 331)

Yüzbaşı İzmitli Hurşid Oğlu Nâzım Efendi (19 Nisan 331)

Y127 T2 Kumandanı Binbaşı Gâlib oğlu Said Bey (24 Mayıs 331)

Y82 Kumandanı Binbaşı Hilmi oğlu Hüseyin Hüsnü Bey. Tarih-i şehadeti (29 Mayıs 331)

Yüzbaşı Trablusgarblı Hacı Mehmed Zâviye Efendi (3 Mayıs 331)

Mülâzım-ı sâni Tunuslu Ali Said oğlu Muhriz Efendi (8 Teşrin-i sâni 331)

Mülâzım-ı sâni Yozgatlı Seliman oğlu Ahmed Tevfik Efendi (7 Mayıs 331)

Yüzbaşı Haydarpaşalı Hüseyin oğlu Mehmed Ali Efendi (29 Mayıs 331)

Y15 K10 Kumandanı Mülâzım-ı evvel Kazım Efendi (7 Haziran 331)

Mülâzım-ı sâni Şamlı Edib oğlu Necdeddin Efendi (24 Mayıs 331)

Mülâzım-ı sâni Kanlıcalı Mehmed oğlu Osman Efendi (4 Mayıs 331)

Çoruh Müfrezesi İdare Reisi Milis Yüzbaşı Mehmed Sadeddin Efendi (4 Nisan 332)

Mülâzım-ı evvel İşkodralı Abdurrahman oğlu İdris Hayri Efendi (19 Nisan 331)

Y96 K7 Kumandanı Mülâzım-ı evvel Mehmed Hâzım Efendi (26 Haziran 332)

Y21 Makineli Tüfek Bölüğü Kumandanı Mülâzım-ı evvel Ali Dâim Efendi (25 Nisan 331)

Y26 K2 Mülazım-ı evvel Rahmi Efendi (10 Kânun-ı sâni 330)

مبارك شهیدلریمز

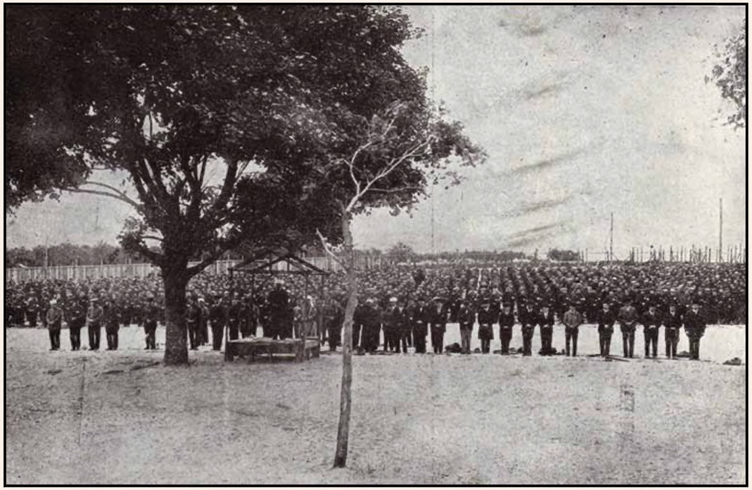

Almanya'da "Çarnis Dorm" İslam üserâ-yı harbiyesi karargâhında rekz olunan âbidenin resm-i küşâdında cemaatle edâ-yı salât

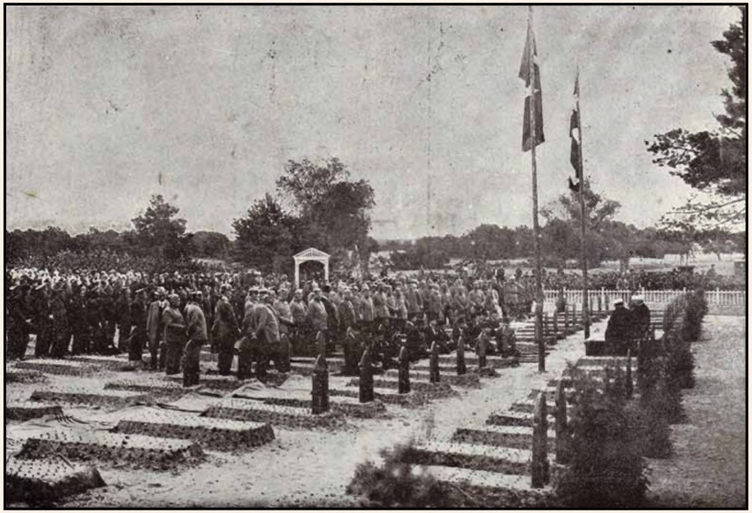

Abidenin resm-i küşâdı ve merasimde hazır bulunan Alman zabitanı

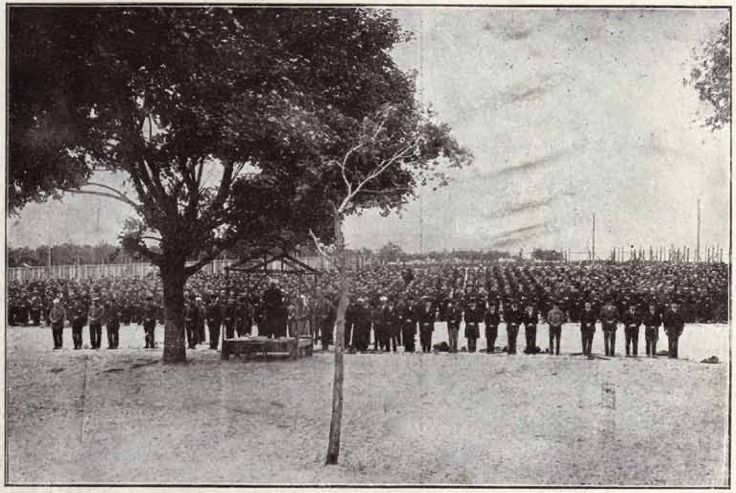

آلمانياده «چرنيس دورم» اسلام اسراى حربيه‌سى قرارگاهنده ركز اولنان آبده‌نك رسم كشادنده جماعتله اداى صلوات

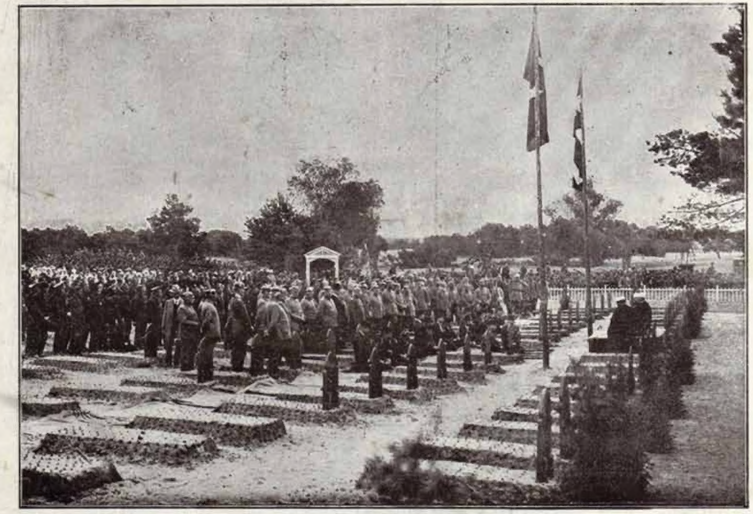

آبده‌نك رسم كشادى و مراسمده حاضر بولنان آلمان ضابطانى

ییل – ۱

حرب مجموعه‌سی

صایی – ۱۳

محرم ۱۳۳۵

تشرین اول ۱۳۳۲

فیاتی : ۱ غروش

استانبول و ولایات ایچون پوسته اجرتیده داخل اولدیغی حالده یللق ابونه بدلی ۲۵ غروش

اون بش گونده بر چیقار عسکری محاربه‌دن بحث ایدر رساله مصوره

ادارهخانه : استانبول – جغال اوغلی قاپالی فرون سوقاغی نومرو ۹ (تلفون ۱۸۵۴)

تحفهٔ ظفر

مظفر عثمانلی اوردوسنك قیمتلی خاطرهٔ شاهانه‌سی اولمق اوزره آلمانیا ایمپراطوری حشمتلو ایکنجی ویلهلم حضرتلری طرفندن غازی پاشا قوماندان القدس و خلیفهٔ ذیشانمز حضرتلرینه هدیه بیوریلان مشیرلك عصاسیله مرصع قلیچ

قلیچده‌کی یازی : « آلمانیا ایمپراطوری حشمتلو ایکنجی ویلهلم [illegible] »